

“Tù Ca” là những khúc nhạc được anh em tù nhân cộng tác sáng tác trong ngục tù cộng sản

vì nhu cầu tinh thần của những người bị cộng sản giam giữ không được nhiều thời gian sau 30 tháng 4 năm 1975. Tuy chưa xuất hiện trong kho tàng thời gian ngắn, nhưng nó đã đem lại một dấu ấn văn hóa, riêng biệt, và sẽ không bao giờ có chuyện ‘tái bản’ lại. Chính vì cái bản sắc “riêng biệt” và “không bao giờ có chuyện tái bản lại” này, những “Tù Ca” sẽ là những tài liệu vô cùng quý giá để sau này giúp lịch sử phân xét chính đề Cộng Sản Hà Nội.

Người viết tuy không hiểu nhu cầu nghệ thuật, song trong những năm tháng đầu đầy khổ sai trên đất Bắc, cùng chia sẻ những đau đớn cay đắng, tôi hiểu của những người “tù không tên”, nên khi có những tù khúc được sáng tác và phổ biến rộng rãi tại trại Nam-Hà (đặc biệt là tại Phân Trại A, nơi tôi bị giam giữ) vào dịp Tết Canh Thân đầu năm 1980, tôi đã không tránh khỏi bị thu hút.

Lúc đó u các tù khúc được c&# u hành qua ph&#ng cách r&# tai và thu h&#p trong t&#ng nhóm nh&# b&#n tù thâm giao, nh&#ng ch&# m&#t th&#i gian r&#t ng&#n sau đó, vì c&#a hát các tù khúc h&#u nh&# công khai sau khi c&#ng tr&#i giam đ&#c khóa l&#i. Buổi giam nào vào buổi t&#i hay đ&#p ngh&# cu&#i tu&#n, cũng có th&# nghe đ&#c nh&#ng l&#i ca t&#ng nh&#c c&#a nh&#ng tù khúc quen thu&#c, và h&#u nh&# m&#i b&#n tù, cho dù không m&#y hi&#u bi&#t v&# nh&#c lý, cũng c&#m th&#y h&#ng kh&#i và r&#i tham đ&# vào m&#t cách t&# nguy&#n. Ch&# vì nh&#ng l&#i ca đó, đ&#c chuy&#n đ&#t qua nh&#ng âm đ&#u đó, m&#i anh em b&#n tù chúng tôi đ&#u c&#m th&#y n&#i lòng mình nh&# đ&#c gi&#i t&#a, đ&#c xoa đ&#u, và r&#i t&# mình cũng nh&#m ca theo, và có khi toàn thân nh&# b&# co c&#ng l&#i và n&#i da gà.

Có thể s&#p x&#p các “Tù Ca” theo 4 ch&# đ&# sau:

Tình c&#m: th&#ng nh&# ng&#i thân, ng&#i yêu.

Tù đầy: nói lên b&#n ch&#t dã man, tàn đ&#c c&#a c&#ng s&#n trong cách “tr&# thù” nh&#ng ng&#i đã t&#ng ph&#c v&# trong chính quy&#n cũ.

Tôn giáo/Đ&#c tin: c&#u xin s&# che ch&# c&#a các Đ&#ng Thiên liêng và Đ&#ng viên tinh th&#n (hào hùng, bi tráng).

V&# ch&# đ&# “Tình c&#m”, tuy có th&# đ&#n t&#i m&#t s&# ng&# nh&#n là t&#i sao trong hoàn c&#nh tù đầy, h&#ng ngày đ&#i di&#n v&#i s&# đói khát, lao đ&#ng kh&# sai, tinh th&#n căng th&#ng... mà v&#n còn có th&# vi&#t và so&#n ra đ&#c nh&#ng v&#n th&# ý nh&#c tràn đ&#y tình c&#m dành cho nh&#ng ng&#i thân yêu trong gia đình, cho ng&#i yêu? - Nh&#ng đây chính là m&#t đ&#c tính làm rõ lên s&# khác bi&#t gi&#a ng&#i Qu&#c Gia và ng&#i C&#ng S&#n không có tính ng&#i. Dù đang &# vào m&#t giai đ&#n đen t&#i nh&#t c&#a cu&#c đ&#i, nh&#ng ng&#i “Tù c&#i t&#o” v&#n không bao gi&# đ&# m&#t b&#n ch&#t nhân b&#n c&#a con ng&#i Qu&#c gia (yêu Gia Đình, yêu Dân T&#c, và yêu T&# Qu&#c).

Chính nh&# nuôi đ&#ng đ&#c tình yêu th&#ng dành cho nh&#ng ng&#i thân này, các anh em b&#n tù đã có thêm s&#c m&#nh đ&# kh&#c ch&# nh&#ng t&# t&#ng tiêu c&#c c&#a b&#n thân, v&#t qua nh&#ng kh&#i, nh&#ng buồn t&#i trong cu&#c s&#ng tù ng&#c, h&#u ti&#p t&#c t&#n t&#i, đ&#ng v&#ng, ch&# đ&#i ngày tr&# v&# v&#i gia đình, v&#i nh&#ng ng&#i yêu th&#ng, cho dù ngày &#y xa v&#i v&#i và r&#t m&# h&#.

Anh em b&#n tù hi&#u r&#t rõ r&#ng, nh&#ng kh&# c&#c h&# đang tr&#i qua trong các tr&#i tù kh&# sai c&#a c&#ng s&#n, ch&# b&#n thân h&# gánh ch&#u, và không th&#m vào đâu so v&#i nh&#ng khó khăn, nh&#ng hù đ&#a, nh&#ng căng th&#ng, mà nh&#ng ng&#i thân yêu còn &# quê nhà ngày ngày ph&#i đ&#i di&#n, đ&#i phó v&#i b&#n c&#ng s&#n đ&#a ph&#ng, v&#i cu&#c s&#ng “đ&#i đ&#i”, đ&# có th&# thay th&# h&# nuôi đ&#ng con cái, cha m&#, và còn ph&#i ch&#t chịu đ&# khi có đ&#p l&#i đ&# “thăm nuôi” ch&#ng, con. Cũng c&#n ph&#i hi&#u thêm r&#ng t&#t c&# nh&#ng đ&#u đó ng&#i v&#, ng&#i thân, đã ph&#i thay ch&#ng, cha, anh ch&#, đ&# gánh vác m&#t mình - và v&#i m&#t s&# ch&# em, còn là l&#n đ&#u tiên b&#c chân vào đ&#i - trong m&#t b&#i c&#nh xã h&#i đ&#y h&#n thù c&#a ng&#i c&#ng s&#n đ&#i v&#i gia đình

Dân-Quân-Cán-Chính t&#ng ph&#c v&# cho chính ph&# VNCH c&#a nh&#ng năm ti&#p sau Tháng T&#

1975.

Vá chá đá thá tá trong cách phân loái trên tôi muán làm sáng tá thêm khi đái chiáu vái nái dung nháng tù khúc láu hành tái Trái Nam-Hà hái năm 1980 và nháng năm tiáp theo sau đó. Có nháng tù khúc tái Trái Nam-Hà, cháng nháng nói lên tính kiên cáng, bát khuát cáa anh em bán tù, cháp nhán mái hình thác trá thù, ká cá cháu chát, chá không cháp nhán khuát phác, đáu hàng ká thù. Và hán thá náa, dù đang á vào thái đái má đen bác nhát cáa cuác đái, ván giá đác tám lòng sát son vái lý táng Quác Gia, và niám tin tuyát đái vào mát táng lai tái sáng cáa mát nác Viát Nam có Tá Do, Dân Chá, Hánh Phác, vái Tình Yêu Tháng.

Có nhiáu anh em đá nghá: Các anh em bán tù đã có mát thái tham dá sinh hoát “Tù Ca” trong các trái tù cáng sán (sáng tác, phá bián, ca hát...) háy táp háp lái - á mát nái nào đó, vào mát thái đái má nào đó - đá cùng nhau đàn hát cho nhau nghe nháng bán tù khúc cũ, rái in, thu CD, DVD náu có đáu kián, háu láu giá lái cho các thá há vá sau. Đây là mát đá nghá rát có ý nghĩa, và cán đác tián hành càng sám càng tát trác khi “Thá há HO” trá vá vái cát bái.